

Тетяна ЩУР,
вчитель початкових класів
КЗ «ВЛ №4»

Впровадження інноваційних підходів у навчальний процес початкової школи

Одним із важливих засобів розв'язання поставлених завдань перед учителем виділяють інформативність уроку, тобто використання у навчальному процесі інформаційно - насичених матеріалів, цікавих завдань і вправ, складених з урахуванням мотиваційного, змістового навчання.

Цікавинки, що використовуються на уроках у початкових класах, бувають різних видів: насамперед – пізнавальна інформація (розкриття історичних аспектів, проблеми, етимології того чи іншого поняття тощо); це і додаткові відомості про те, що діти вже частково знають; повідомлення про ті чи інші відкриття, винаходи; матеріали, пов'язані з життям і діяльністю відомих учених, громадських діячів та ін.

Сьогодні ставити нові завдання та виклики. Впровадження інноваційних підходів у навчальний процес зумовлює вчителя шукати нові технології. Під час дистанційного та офлайн навчання я намагаюсь забезпечити своїх учнів доступними, зрозумілими та систематизованими матеріалами, які допомагають зробити навчання дітей цікавим та безперервним.

Впровадження різноманітних завдань та практик на уроках «Я досліджую світ» сприяє активному залученню учнів до навчального процесу. Завдяки експериментам і дослідом діти вчаться встановлювати зв'язки між теорією та практикою, спостерігати явища природи та шукати відповіді на важливі питання. У результаті уроки стають цікавими, різноманітними та ефективними.

При вивченні у третьому класі теми «Дослідження вулкана», я використовувала інтерактивні вправи, практичні дослідження групову роботу, що дало можливість розвивати критичне мислення комунікаційні навички та цікавість до пізнання.

Пропоную розробку уроку з предмету «Я досліджую світ» 3 клас з теми «Досліджуємо вулкани». Особливістю розробки є запропоновані картки для учнів, які діти можуть отримати при офлайн та онлайн навчанні.

Дослідження вулкана

Цілі уроку:

- ✓ формувати та покращувати знання про внутрішні процеси Землі, зокрема про вулкани та гейзери, про причини виверження вулканів.
- ✓ Сприяти розвитку цікавості до дослідження внутрішніх процесів Землі.

Очікувані результати :

- знають назви шарів землі;
- знаходять інформацію про вулкани;
- називають причини виверження вулканів;
- знайомляться з назвами вулканів.

Обладнання і матеріали :

дошка, кольорова крейда, аркуші паперу, маркери для роботи у групах, екран, комп'ютер, доступ до інтернету.

План уроку

1. Вступ до теми

Налаштування на тему уроку.

*Нас кличе дорога –
Скоріш вирушай!
В мандрівках чудових
Пізнай рідний край.
Відкрій таємниці
Для себе, мій друг.
Для тебе іскряться
І гори, і луг.*

2. Вправа “Очікування”.

Виберіть речення , яке на Вашу думку справджує очікування від уроку.

- Я хочу дізнатися щось нове й цікаве.
- Я хочу побачити гарні місця.
- Я хочу отримати нові знання.
- Я хочу цікаво провести час.
- Я нічого особливого не очікую.

• Пригадаємо

Вправа « Так -Ні »

Під корою знаходиться ядро ?

Так Ні

Внутрішнє ядро тверде?

Так Ні

Зовнішнє ядро тверде?

Так Ні

Земна кора складається з тектонічних плит ?

Так Ні

Тектонічні плити не рухаються?

Так Ні

3. Актуалізація нової теми

3.1.Прочитайте міфи

Міф – це античні, біблійні й інші перекази, сказання про створення світу і людини, розповіді про діяння древніх, про грецьких і римських богів і героїв

1.У Стародавній Греції влада над вулканами належала богу на ім'я Гефест - вогонь. Дивний це був бог: негарний, кульгавий. Але зате дуже працьовитий і сильний. Гефест зумів підпорядкувати собі вогонь. Він першим почав кувати зброю і робити прикраси. А потім навчив цьому людей. І якщо над вулканом з'являвся пар і вогонь, значить Гефест взявся за роботу. Стародавні Римляни дали цьому богу ім'я Вулкан. Воно теж означає вогонь. І будинок його отримав назву вулкан.

2.Жив на світі бог на ім'я Вулкан. Подобалося йому ковальська справа: стояти біля ковадла, бити важким молотом по залізу, роздмухувати вогонь у горні. Побудував він собі кузню всередині височенною гори. А гора стояла прямо посеред моря. Коли вулкан працював, гора тремтіла від верхівки до основи, а гуркіт і гул розносилися далеко навколо. З отвору на вершині гори з оглушливим ревом летіли розпечене каміння, вогонь і попіл. «Вулкан працює», - зі страхом говорили люди і йшли жити подалі від гори, щоб не спалило вогнем їх житла, не засипало попелом їхні сади і поля. Кажуть з тих пір, все вогнедишні гори стали називати вулканами.

3.2 . Обговорення міфів

Запитання для обговорення:

- Як називають «вогнедишні гори»? (вулкани)
- Як можна назвати процес ,коли вулкан працює? (виверження)
- Що Вам спадає на думку при слові «вулкан»?

(вогонь, виверження, лава, грім, попіл, гуркіт)

Сьогодні ми будемо з вами вивчати вулкани. Дізнаємось їхні назви та цікаві факти про них.

4. Відео про вулкан

Перегляньте уважно відео .

[Відео Вулкани](#)

Вправа «Перехресні запитання »

(Діти задають запитання один одному, які вони придумали)

Наприклад:

- Що ви дізналися про вулкани?
- Вулкани приносять шкоду чи користь?
- Яка інформація вас зацікавила/здивувала?

Руханка

5. Групова робота «Назви вулканів»

Діти отримують картки із завданням.

Завдання: розв'яжіть рівняння, ви дізнаєтесь назву вулкана.
(кожна група отримує 1 рівняння)

$X:3=60$ $X=$ $X=$ 20- Аренас 2- Везувій 180-Етна	$X:2=40$ $X=$ $X=$ 80 - Кіліманджаро 20- Етна 8- Везувій
$X:4=200$ $X=$ $X=$ 800- Везувій 20- Кілауза 8 - Етна	$X:5=40$ $X=$ $X=$ 200-Аренас 20- Везувій 8 - Кілауза
Кіліманджаро - 5895м Етна- 3350м Везувій- 1281м	Аренас- 4500м Кілауза- 1247м

6. Дослідницька робота «Утворюємо вулкан»

Діти отримують завдання створити вулкан різними способами .

Щоб імітувати виверження вулкана вам потрібні:

1 спосіб

тепла вода;
сода;
оцет;

2 спосіб

сода;
оцет;
рідина для миття посуду;
рідка фарба(вода+ фарби)

Інформація для вчителя

Попокатепетль є одним із найактивніших діючих вулканів світу. Активність почалася 31 серпня 2011 р.: вулкан чотири рази викинув пару, газ і попіл зі свого кратера. Наприкінці грудня 2019 р. вулкан почав викидати попіл, а 10 січня 2020 р. відбулося виверження вулкана, стовп попелу піднявся на висоту 3 км.

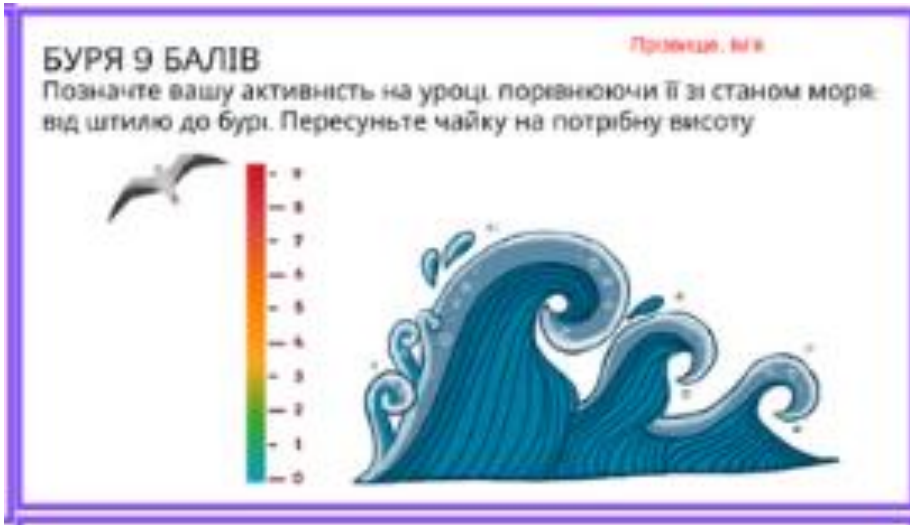
7. Рефлексія.

(Очікування)

Що нового ви дізнались на уроці

Про що ви б хотіли дізнатись чи запитати

- З яким настроєм ви закінчуєте урок?
- Чим здивувала вас наша мандрівка?
- Що сподобалось?

Ефективним інструментом на своїх уроках, вважаю, використання карток для учнів. Індивідуальні картки дозволяють враховувати та дізнаватись особисті потреби та рівень підготовки кожної дитини. Вони сприяють самостійній роботі, активному засвоєнню знань і розвитку відповідальності. Зручно використовувати їх під час онлайн та офлайн навчання.

Досліджуємо вулкани

(картка учня)

I. Вправа “Очікування”.

Виберіть речення, яке на Вашу думку справджує очікування від уроку.

- Я хочу дізнатися щось нове й цікаве.
- Я хочу побачити гарні місця.
- Я хочу отримати нові знання.
- Я хочу цікаво провести час.

- Я нічого особливого не очікую.

II. Пригадаємо

Вправа « Так -Ні»

- Під корою знаходиться ядро ?
- Так Ні
- Внутрішнє ядро тверде? @
- Так Ні
- Зовнішнє ядро тверде?
- Так Ні
- Земна кора складається з тектонічних плит ?
- Так Ні
- Тектонічні плити не рухаються?
- Так Ні

III. Міф – це античні, біблійні й інші перекази, сказання про створення світу і людини, розповіді про діяння древніх, про грецьких і римських богів і героїв.

IV. Відео про вулкан

[Відео Вулкани](#)

Ваші запитання

V. Групова робота

«Назви вулканів»

$X:3=60$ $X=$ $X=$ 20- Аренас 2- Везувій 180-Етна	$X:2=40$ $X=$ $X=$ 80 - Кіліманджаро 20- Етна 8- Везувій
$X:4=200$ $X=$ $X=$ 800- Везувій 20- Кілауза 8 - Етна	$X:5=40$ $X=$ $X=$ 200-Аренас 20- Везувій 8 - Кілауза
Кіліманджаро - 5895м Етна- 3350м Везувій- 1281м	Аренес- 4500м Кілауза- 1247м

VI. Дослідницька робота

- ✓ «Утворюємо вулкан»
- ✓ Щоб імітувати виверження вулкана вам потрібні:

1 спосіб тепла вода; сода; оцет;	2 спосіб сода; оцет; рідина для миття посуду; рідка фарба(вода+ фарби)
--	--

А ось кілька завдань, які я використовую на уроках української мови та розвитку зв'язного мовлення. Учні можуть виконувати всі завдання картки протягом всього уроку. Також можна використовувати окремі вправи як короткі завдання на різних заняттях.

Картка учня

Урок розвитку зв'язного мовлення. Редагування текстів. «Мандруємо світом»

Якщо виконали завдання зафарбуйте кружечок

*Повтори

Стиль тексту	Сфера використання	Ознаки стилю
художній	художня література	образні слова, слова в переносному значенні
науковий	наука, освіта	наукові поняття, терміни; точність, чіткість
діловий	ділові папери	слова без емоційного забарвлення; короткі речення
розмовний	побут	емоційно забарвлені слова; неповні речення
публіцистичний	медіатексти	емоційно забарвлені слова, оцінні судження

* Придумай і запиши назву туристичної агенції

Туристична агенція

Вас чекають ласкаве сонечко, золоті пляжі і незабутні враження!

Подорожуйте з нами!

Акція!
Для дітей до 6 років безкоштовно!

*Виправте орфографічні помилки.

Найвища у світі гірська вершина — джомолунгма. Ще її називають еверест. Вона розташована на кордоні Китаю і Непалу.

Найбільший у світі водоспад — Ніагара. Він розташований на кордоні Канади і США.

Найактивніший у світі вулкан — Льюльялььяко, або Юяйяко. Він знаходиться на кордоні Аргентини і Чилі.

* Прочитайте речення, дізнайтесь за кодом більше інформації про річку Дунай. Доповніть текст своїми реченнями.

Річка (River) Дунай протікає територією десяти держав. Про це нам розповіла вчителька (teacher).

Нам подобаються віртуальні подорожі. _____

Дізнайтесь більше за - кодом

Текст для читання та опрацювання

Я складаю довідник цікавих фактів про країни світу (countries of the world). Ось один такий факт. Країна з найбільшою кількістю мов: Папуа – Нова Гвінея. Англійська мова (English) в цій країні є офіційною. Цей факт не означає, що нею користується все населення країни. Навпаки, дуже мало мешканців країни користується цією мовою. Жителі Папуа – Нової Гвінеї використовують більш ніж 820 різних мов.

*Завдання до тексту

Розкажіть або прочитайте, що вам запам'яталось ?

Текст для читання та опрацювання

- Австралійське місто Кубер-Педі розташоване в пекельному місці посеред пустелі (desert). Там настільки спекотно, що ніякі стіни наземних будівель не рятують городян від спеки. Тому більшість людей живе під землею – у печерах (in the caves), що залишилися після видобування корисних копалин. А самі печери нагадують квартири з усіма необхідними зручностями.
- Навіть у нашому сучасному світі досі є печерні жителі. Не вірите? Ось послухайте.
- Отже, місцеве населення не носить шкур і не полює на мамонтів. Воно знайоме з усіма людськими благами. Просто змушене рятуватися від спеки під землею.

* Завдання до тексту

- Пронумеруйте частини так, щоб утворити текст.
- Про що розповідається у тексті? Розкажи.

Сучасний підхід до навчання вимагає гнучкості, творчості та орієнтації на потреби учнів. Інтеграція нових практик не лише збагачує навчальний процес, але й сприяє формуванню та вдосконаленню ключових компетентностей. Саме учитель є рушієм змін і натхнення для дітей.

 Презентація до заходу:

https://drive.google.com/drive/folders/lxHfI4V3zanIYB2LumSCipLfAPO_Go_8X?usp=sharing

